

APOSTOLI TUOMAAN SUNNUNTAI

PIENI EHTOOPALVELUS LAUANTAI-ILTANA

Avuksihuutopsalmit, 1. säv.

Herra, minä huudan Sinua, kuule minua. | Kuule minua, oi Herra. | Herra, minä huudan Sinua, kuule minua. | Ota korviisi minun ääneni, | kun minä Sinua huudan. || Kuule minua, oi Herra. (*Ps. 141:1 LXX*)

Nouskoon minun rukoukseni | niin kuin suitsutussavu Sinun kasvojesi eteen, | minun kätteni ylennys olkoon Sinulle ehtoouhri. || Kuule minua, oi Herra. (*Ps. 141:2 LXX*)

Avuksihuutostikiirat, 1. säv., prosomoion ”Taivaallisten joukkojen riemu”

Liitelauselma: Minun sieluni odottaa Herraa hartaammin kuin vartijat aamua, kuin vartijat aamua. || Pane toivosi Herraan, Israel! (*Ps. 130:6–7*)

Niin kuin ihmisiä rakastava Kristus oli kärsinyt ristin | ja epäoikeudenmukaisen surmaamisen, | Hän salli koskettaa itseään. | Kolmantena päivänä Hän kaikkivoimallisena * nousi ylös sinetöidystä haudasta || ja tuli opetuslastensa keskelle lukittujen ovien taa. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Sillä Herran tykönä on armo, runsas lunastus Hänen tykönänsä. || Ja Hän lunastaa Israelin kaikista sen synneistä. (*Ps. 130:7–8*)

Niin kuin...

Liitelauselma: Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, || ylistäkää Häntä, kaikki kansat. (*Ps. 117:1*)

Epäuskoinen Tuomas * rohkeni tunnustella Sanan haavoittuneita jäseniä, | ja hänen epäuskonsa todisti maailmalle pelastavan ylösnousemuksen: | ihmissukua rakastava Jumalihminen * oli noussut tuonelan syövereistä || ja kukistanut sen vallan.

Liitelauselma: Sillä Hänen armonsa meitä kohtaan on voimallinen, || ja Herran uskollisuus pysyy iankaikkisesti. (*Ps. 117:2*)

Kun apostolit kärsimyksiesi vuoksi pelkäsivät | ja olivat koolla suljettujen ovien takana, | Sinä tulit äkkiä heidän keskelleen, | annoit heille rauhan || ja tarjosit Tuomaan kosketeltaviksi * puhtaan kylkesi haavat.

Doksastikon, 2. säv.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Oi ihmisiä rakastava, | opetuslapsesi kokoontuivat ylösnousemuksesi jälkeen lukittujen ovien takana | ja Sinä, Herra, tulit heidän keskelleen | ja annoit heille rauhan. | Ja kun Tuomaskin uskoi nähtyään kätesi ja kylkesi, | hän tunnusti Sinut Jumalaksi ja Herraksi, || joka pelastat ne, jotka Sinuun toivonsa panevat.

Ehtooveisu veisataan.

Suuri prokiimeni, 6. säv.: Herra on kuningas. || Hän on pukeutut itsensä korkeudella. (*Ps. 93:1a*)

Lukija: Suo, Herra...

Virrelmästikiirat, 2. säv., prosomoion ”Efratan seutu”

Ihmiset, ylistäkää * puhtain huulin | enkelten kanssa Häntä, | joka kolmantena päivänä nousi haudasta || nostaen kanssaan maailman.

Liitelauselma: Kiitä Herraa, Jerusalem! || Ylistä Jumalaasi, Siion! (*Ps. 147:12*)

Vapahtaja, * Sinä ilmestyit * pyhille apostoleillesi | lukittujen ovien takana || ja heidän kauttaan uudistit meissä jumalallisen Henkesi.

Liitelauselma: Sillä Hän tekee lujiksi sinun porttiesi salvat; || Hän siunaa sinun lapsesi sinun keskelläsi. (*Ps. 147:13*)

Kaiken Kuningas, | me emme näe Sinua silmillämme, | vaan rakastavin sydämin | ja me uskomme Sinut Jumalaksi || ja veisuin ylistämme Sinua.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Kristus, Lunastaja, | puhtaan, ainoan * Jumalanäidin esirukouksien tähden | Sinä annat kansallesi rauhan || ja päästät sen synneistään.

Lukija: Herra, nyt Sinä lasket... Pyhä Jumala... Isä meidän...

Tuomaan sunnuntain tropari, 7. säv.

Oi Kristus Jumala, | Sinä, Elämä, nousit niinkuin aurinko ylös haudasta | sen ollessa sinetillä lukittuna | ja tulit, oi kaikkien ylösnousemus, | ovien suljettuina ollessa opetuslastesi eteen | ja heidän kauttansa uudistat meissä totuuden hengen || Sinun suuresta laupeudestasi.

SUURI EHTOOPALVELUS LAUANTAI-ILTANA

Pääsiäistöropari kolmesti, alkupsalmi, suuri ektenia ja ensimmäinen katisma.

Avuksihuutopsalmi, 1. säv.

Herra, minä huudan Sinua, kuule minua. | Kuule minua, oi Herra. | Herra, minä huudan Sinua, kuule minua. | Ota korviisi minun ääneni, | kun minä Sinua huudan. || Kuule minua, oi Herra. (*Ps. 141:1 LXX*)

Nouskoon minun rukoukseni | niin kuin suitsutussavu Sinun kasvojesi eteen, | minun kätteni ylennys olkoon Sinulle ehtoouhri. || Kuule minua, oi Herra. (*Ps. 141:2 LXX*)

Avuksihuutostikiirat, 1. säv.

Liitelauselma: Vie minun sieluni ulos vankeudesta || kiittämään Sinun nimesi. (*Ps. 142:8*)

Opetuslastesi ollessa koolla lukittujen ovien takana | Sinä, Jeesus, meidän Jumalamme, | odottamatta seisoit heidän keskellään, | annoit heille rauhan ja täytit heidät Pyhällä Hengellä. | Sinä käskit heidän odottaa ja pysyä Jerusalemissa, | kunnes heidät puettaisiin voimaan korkeudesta. | Sen tähden me Sinulle huudamme: | Ylösnousemuksemme, meidän valomme ja rauhamme, || kunnia olkoon Sinulle! (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Vanhurskaat kokoontuvat minun ympärilleni, || kun Sinä minulle hyvin teet. (*Ps. 142:8*)

Opetuslastesi ollessa...

Liitelauselma: Syvyydestä minä huudan Sinua, Herra. || Herra, kuule minun ääneni. (*Ps. 130:1–2*)

Kahdeksan päivää ylösnousemisesi jälkeen | Sinä, Herra, ilmestyit opetuslapsillesi | paikassa, johon he olivat kokoontuneet, | ja sanoit heille: Rauha teille! | Epäuskoiselle opetuslapselle Sinä näytit kätesi ja puhtaan kylkesi, | ja vakuuttuneena hän Sinulle huusi: || Minun Herrani ja Jumalani, kunnia olkoon Sinulle! (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Tarkatkoot Sinun korvasi || minun rukousteni ääntä! (*Ps. 130:2*)

Kahdeksan päivää...

Liitelauselma: Jos Sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää? || Mutta Sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että Sinua peljättäisiin. (*Ps. 130:3–4*)

Didymokseksi kutsuttu Tuomas ei ollut opetuslasten kanssa, | kun Sinä, Kristus, tulit lukittujen ovien taa. | Niinpä hän ei uskonutkaan heidän sanojaan, | vaan kaipasi epäuskosta uskoon johtavaa vakuutusta. | Ja Sinä hyvyydessäsi suostuit näyttämään hänelle puhtaan kylkesi sekä käsiesi ja jalkojesi haavat. | Tutkittuaan niitä hän tunnusti, | ettet Sinä ole yksinomaan jumalallinen etkä pelkästään ihminen, | ja huusi: Minun Herrani ja Jumalani, || kunnia olkoon Sinulle! (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Minä odotan Herraa, minun sieluni odottaa, || ja minä panen toivoni Hänen sanaansa. (Ps. 130:5)

Didymokseksi kutsuttu...

Liitelauselma: Minun sieluni odottaa Herraa hartaammin kuin vartijat aamua, kuin vartijat aamua. || Pane toivosi Herraan, Israel! (Ps. 130:6–7)

Opetuslasten epäröidessä kahdeksantena päivänä | Vapahtaja tuli heidän kokoontumispaikkaansa, | antoi heille rauhan ja kehotti Tuomasta: | Tule, apostoli, kosketa käsiäni, jotka naulat ovat lävistäneet! | Voi Tuomaan otollista epäuskoa! | Hän johdatti uskovaisten sydämet tietoon ja pelvolla huusi: | Minun Herrani ja Jumalani, || kunnia olkoon Sinulle! (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Sillä Herran tykönä on armo, runsas lunastus Hänen tykönänsä. || Ja Hän lunastaa Israelin kaikista sen synneistä. (Ps. 130:7–8)

Opetuslasten epäröidessä...

Avuksihuutostikiirat, 2. säv.

Liitelauselma: Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, || ylistäkää Häntä, kaikki kansat. (Ps. 117:1)

Oi ihmisiä rakastava, | opetuslapsesi kokoontuivat ylösnousemuksesi jälkeen lukittujen ovien takana | ja Sinä, Herra, tulit heidän keskelleen | ja annoit heille rauhan. | Ja kun Tuomaskin uskoi nähtyään kätesi ja kylkesi, | hän tunnusti Sinut Jumalaksi ja Herraksi, || joka pelastat ne, jotka panevat toivonsa Sinuun.

Liitelauselma: Sillä Hänen armonsa meitä kohtaan on voimallinen, || ja Herran uskollisuus pysyy iankaikkisesti. (Ps. 117:2)

Lukittujen ovien estämättä | Jeesus tuli antamaan opetuslapsilleen rohkeuden ja rauhan. | Sitten Hän sanoi Tuomaalle: | Miksi et usko minun nousseen kuolleista? | Ojenna kätesi, kosketa kylkeäni, | sillä Sinun epäuskosi opettaa kaikki tuntemaan kärsimykseni ja ylösnousemukseni | ja huutamaan kanssasi: | Minun Herrani ja Jumalani, || kunnia olkoon Sinulle!

Doksastikon, 6. säv.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Lukittujen ovien estämättä Sinä, Kristus, tulit opetuslastesi luo. | Kaitselmuksesi mukaan ei Tuomas silloin ollut heidän kanssaan, | ja hän sanoi: Minä en usko, ellen itse näe Valtiaista, | ellen näe kylkeä, josta vuosi meidän kasteemme verta ja vettä, | ellen näe haavaa, joka paransi ihmiskunnan vaikean vamman, | ellen näe, ettei Hän ole henki, vaan lihaa ja luuta. | Kuoleman maahan polkenut || ja Tuomaalle uskon varmuuden antanut Herra, kunnia olkoon Sinulle!

Saatto ja ehtooveisu.

Suuri prokiimeni, 6. säv.: Herra on kuningas. || Hän on pukeutunut itsensä korkeudella. (Ps. 93:1a)

Hartauden ektenia. Suo, Herra... luetaan tai veisataan. Anomusektenia. Seuraavat litaniastikiirat:

Litaniastikiira, 4. säv.

Jumaluutesi sokaisevassa kirkkaudessa Sinä, Herra, | tulit lukittujen ovien taa, | seisoi opetuslastesi keskellä ja paljastit kylkesi. | Näyttämällä käsiesi ja jalkojesi haavat Sinä karkotit heidän surunsa ja lausuit: | Ystävät, niin kuin näette, en ole henkiolento, vaan ihmisruumiissani! | Epäröivää opetuslasta Sinä kehotit tunnustelemaan haavojasi ja sanoit: | Tule ja tutki äläkä epäile! | Ja tuntiesseen kädellään jumaluutesi ja ihmisyytesi hän uskoi ja huusi: || Minun Herrani ja Jumalani, kunnia olkoon Sinulle!

Litaniastikiira, 8. säv.

Kristus sanoi: Tule, Tuomas, kosketa kädelläsi kylkeäni ja koettele naulojen jälkiä, | tutki ja usko minua, ole uskovainen äläkä epäuskoinen! | Ja koskettuaan sormellaan Valtiaasta Tuomas huusi suurella äänellä: | Laupias, Sinä olet minun Jumalani ja Herrani! || Kunnia olkoon Sinulle!

Doksastikon, 8. säv., Anatolioksen

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Opetuslasten ollessa koolla lukittujen ovien takana | Vapahtaja tuli heidän luoksensa. | Heidän keskellään seisten Hän sanoi Tuomalle: | Tule, tunnustele minua ja näe naulojen jäljet! | Ojenna kätesi ja kosketa kylkeäni! | Älä ole epäuskoinen, || vaan usko ja julista kuolleista ylösnousemistani!

Litanian ektenia.

Virrelmästikiirat, 4. säv. (idiomelon)

Oi outoa ihmettä! | Epäusko synnytti vakaan uskon! | Tuomas sanoi: Jos en näe, en usko. | Ja kosketettuaan Kristuksen kylkeä hän julisti ihmiseksitulleen Jumalan Pojan jumaluutta, | tunnusti Hänen kärsineen ihmisenä, | julisti Hänen olevan ylösnoussut Jumala | ja huusi valoisalla äänellä: || Minun Herrani ja Jumalani, kunnia olkoon Sinulle!

Liitelauselma: Kiitä Herraa, Jerusalem! || Ylistä Jumalaasi, Siion! (Ps. 147:12)

Oi outoa ihmettä! | Tulta koskettanut ruoho pelastui, sillä vaikka Tuomas painoi kätensä Jeesuksen Kristuksen, Jumalan, tuliseen kylkeen, | hän ei palanut kosketuksesta, | vaan hänen sydämensä epäily vaihtui hartaaksi uskoksi. | Sydämensä syvyydestä hän huusi: Sinä olet minun Valtiaani ja Jumalani! || Kuolleista ylösnoussut, kunnia olkoon Sinulle!

Liitelauselma: Sillä Hän tekee lujiksi sinun porttiesi salvat; || Hän siunaa sinun lapsesi sinun keskelläsi. (Ps. 147:13)

Oi outoa ihmettä! | Johannes nojasi Sanan rintaan | ja Tuomas tunnusteli Hänen kylkeään! | Toinen sai tuntea Jumalan syvän salaisuuden, | ja toinen sai johdattaa meidät Jumalan armosuunnitelman tuntemiseen, | ja hän todisti Kristuksen ylösnousemisesta ja huusi: || Minun Herrani ja Jumalani, kunnia olkoon Sinulle!

Doksastikon, 5. säv.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Suuri ja käsittämätön on laupeutesi paljous, oi ihmisiä rakastava, | sillä Sinä olit pitkämielinen, kun juutalaiset Sinua löivät, | apostoli tunnusteli ja kieltäjäsi viisastelivat. | Kuinka Sinä tulit ihmiseksi? | Kuinka Sinut, synnitön, ristiinnaulittiin? | Anna meillekin ymmärrystä huutaa Tuomaan tavoin: || Minun Herrani ja Jumalani, kunnia olkoon Sinulle!

Veisataan/luetaan: Herra, nyt Sinä lasket... Pyhä Jumala... Isä meidän...

Tuomaan sunnuntain tropari, 7. säv.

Oi Kristus Jumala, | Sinä, Elämä, nousit niinkuin aurinko ylös haudasta | sen ollessa sinetillä lukittuna | ja tulit, oi kaikkien ylösnousemus, | ovien suljettuina ollessa opetuslastesi eteen | ja heidän kauttansa uudistat meissä totuuden hengen || Sinun suuresta laupeudestasi. (*Kolmesti*)

AAMUPALVELUS

Heksapsalmit ja suuri ektenia.

Jumala on Herra, | ja Hän ilmestyi meille. || Siunattu on Hän, joka tulee Herran nimeen. (*Ps. 118:27, 26 LXX*)

Tuomaan sunnuntain tropari kahdesti, Kunnia... nyt... ja Tuomaan sunnuntain tropari. Katismat ja katismatroparit tavan mukaan.

I katismatropari, 1. säv.

Opetuslasten ollessa koolla Siionissa piilossa hebrealaisia peljäten, | Sinä, oi Hyvä, tulit heidän tykönsä. | Lukittujen ovien estämättä Sinä seisoit iloa tuoden heidän keskellään, | näytit heille kätesi ja puhtaan kylkesi haavat ja sanoit epäuskoiselle opetuslapselle: | Ojenna kätesi ja tutki, että tässä todella olen minä, | joka olen sinun tähtesi kärsinyt. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Opetuslasten ollessa...

II katismatropari, 1. säv.

Sinä, Kristus Elämä, tulit opetuslastesi tykö lukittujen ovien taa | ja näytit heille kylkesi, kätesi ja jalkasi todistaen haudasta nousemisesi. | Mutta Tuomas ei ollut paikalla ja siksi hän sanoikin: || Jos en näe Häntä, en usko teidän sanojanne. (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Sinä, Kristus...

Polyeleopsalmit.

Pieni ylistysveisu

Ylistämme sinua, | elämänantaja Kristus, | joka meidän tähtemme astuit alas tuonelaan || ja kanssasi kaikki kuolleista herätit.

Valitut psalmijakeet

Herra on Kuningas. Hän on pukenut itsensä korkeudella. (*Ps. 93:1a*)

Herra on pukeutunut, vyöttäytynyt voimaan. (*Ps. 93:1b*)

Niin pysyy maanpiiri lujana, se ei horju. (*Ps. 93:1c*)

Kuka voi kertoa Herran voimalliset teot, julistaa kaiken Hänen ylistyksensä? (*Ps. 106:2*)

Kiittäkööt he Herraa hänen armostansa, Hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan. (*Ps. 107:8*)

Hän vei heidät ulos pimeydestä ja kuoleman varjosta. (*Ps. 107:14bis*)

Sillä Hän särkee vaskiset ovet ja rikkoo rautaiset salvat. (*Ps. 107:16*)

Hän pelasti heidät turmeluksesta ja katkaisi heidän kahleensa. (*Ps. 107:20bis*)

Sillä Herra kuulee köyhiä. (*Ps. 69:34a*)

Eikä halveksi vankejansa. (*Ps. 69:34b*)

Silloin Herra heräsi niinkuin nukkuja, Hän löi vihollisensa pakoon. (*Ps. 78:65a, 66a*)

Katso, Herran silmä valvoo niitä, jotka panevat toivonsa Hänen laupeuteensa. (*Ps. 33:18ac*)

Kuullaksensa vankien huokaukset. (*Ps. 102:21a*)

Vapauttaaksensa kuoleman lapset. (*Ps. 102:21b*)

Nouskoon Jumala, niin Hänen vihollisensa hajoitetaan; he pakenevat Hänen kasvojensa edestä. (*Ps. 68:2bis*)

Tämä on se päivä, jonka Herra teki; iloitkaamme ja riemuitkaamme tänä päivänä. (*Ps. 118:24bis*)

Nouse, Herra, kohota kätesi, Jumala! Älä unhota kurjia. (*Ps. 10:12*)

Herra, minun Jumalani, Sinua minä ylistän iankaikkisesti. (*Ps. 30:13b*)

Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen. Halleluja, halleluja, halleluja, kunnia olkoon Sinulle, Jumala. (Halleluja... *kolmesti*)

Polyeleon jälkeinen katismatropari, 1. säv.

Haudasta ylösnoussut ja apostoleille selittämättömästi ilmestynyt Herra sanoi: | Tuomas, vaikka näet kylkeni ja naulojen haavat, miksi et usko ylösnousemukseeni? | Ja vakuuttuneena Didymos huusi Luojalle: || Sinä olet minun Jumalani ja Herrani!

Antifoni, 4. säv.

Monet himot minua | hamasta minun nuoruudestani ahdistavat, | mutta Sinä itse puolestani seiso || ja pelasta minut, minun Vapahtajani.

Te, jotka Siionia vihaatte, | teidät Herra saattaa häpeään. | Niin kuin ruoho tullessa, || niin tekin kuihdutte.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Pyhä Henki | tekee eläväksi jokaisen sielun | ja puhtaudella hänet korottaa || ja Kolminaisuus hänet kirkastaa pyhällä salaisuudella.

Prokiimeni, 4. säv.

Kiitä Herraa, Jerusalem! || Ylistä Jumalaasi, Siion! (*Ps. 147:12*)

Liitelauselma: Sillä Hän tekee lujiksi sinun porttiesi salvat; Hän siunaa sinun lapsesi sinun keskelläsi. (*Ps. 147:13*)

Kaikki, joissa henki on, || kiittäkää Herraa.

Ylösnousemusevankeliumi I (Matt. 28:16–20)

Ylösnousemusveisu, 6. säv.

Nähtyämme Kristuksen ylösnousemisen | kumartakaamme pyhää Herraa Jeesusta, | ainoaa synnitöntä. | Sinun ristillesi me kumarramme, oi Kristus, | ja Sinun pyhää ylösnousemistasi veisuilla ylistämme. | Sillä Sinä olet meidän Jumalamme. | Paitsi Sinua emme toista tunne, | Sinun nimeäsi avuksihuudamme. | Tulkaa, kaikki uskovaiset, | kumartaen kunnioittakaamme Kristuksen pyhää ylösnousemista, | sillä, katso, ristin kautta tuli ilo kaikkeen maailmaan. | Kiittäen aina Herraa | me veisuilla ylistämme Hänen ylösnousemistansa, | sillä kärsittyänsä meidän edestämme ristin vaivat || Hän kuolemallansa kuoleman kukisti. (*Kolmesti*)

Psalmi 51.

Psalmin 51 jälkeen, 6. säv.

Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle. | Apostolien rukouksien tähden, | Armollinen, puhdista meidät || monista synneistämme.

Nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen. | Jumalansynnyttäjän rukouksien tähden, | armollinen, puhdista meidät || monista synneistämme.

Armahda minua, Jumala, | Sinun suuresta armostasi, | pyyhi pois minun syntini || Sinun suuresta laupeudestasi.

Jeesus nousi ylös haudasta, | niin kuin Hän sen edeltä ilmoitti, | ja antoi meille iankaikkisen elämän || sekä teki meille suuren laupeuden.

Pyhän apostoli Tuomaan juhlan kanonista veisaamme irmossit kahdesti ja luemme 12 troparia.¹ Katabaseina ovat pääsiäiskanonin irmossit. Kolmannen veisun jälkeen hypakoe. Kuudennen veisun jälkeen kontakki ja iikossi. Jumalansynnyttäjän kiitosvirttä ei veisata sunnuntaisin aina päättäjäisjuhlaan saakka.

Pyhän apostoli Tuomaan juhlan kanoni, 1. säv.²

Munkki Johanneksen runo

1. veisu

Irmossi

Veisatkaamme, kaikki kansat, voittoveisu Hänelle, | joka vapautti Israelin faaraon katkerasta orjuudesta | ja ohjasi kansan kuivin jaloin läpi meren syvyyden, || sillä Hän on ylistetty.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Tänään on sielujen kevät, sillä kolmantena päivänä auringon tavoin haudasta loistanut Kristus on karkottanut meidän syntiemme synkeän talven. Ylistäkäämme veisuin Häntä, sillä Hän on kunnioitettu.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Loistavan kirkkaan päivän Kuninkaan luo kulkee saatossa ajan kuningatar, Kirkon valittu kansa, joka lakkaamatta veisuin ylistää ylösnoussutta Kristusta.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Eivät kuoleman portit, eivät haudan sinetit eivätkä ovien lukot voineet vastustaa Sinua, Valtias Kristus, vaan ylösnoustuasi Sinä tulit ystäviesi luo ja annoit heille kaiken ymmärryksen ylittävän rauhan.

Katabasi

Ylösnousemisen päivä! | Ihmiset kirkastukaamme! | Nyt on pääsiäinen! Herran pääsiäinen! | Sillä Kristus, meidän Jumalamme, | saattoi kuolemasta elämään | ja maasta taivaaseen || meidät, jotka voittovirttä veisaamme.

3. veisu

Irmossi

Kristus, vahvista minut käskyjesi järkkymättömälle kalliolle | ja valista minua kasvojesi valkeudella, | sillä ei ole muuta pyhää kuin Sinä, || oi ihmisiä rakastava.

¹ *Kirkkosäätöjen mukaan toimittaessa kanonin tropareita toistetaan riittävän monta kertaa kokonaisuutensa saavuttamiseksi.*

² *Kirkkosäätöjen mukaan irmossit kahdesti, troparit kussakin veisussa 12 liitelauselmaan. Tässä liitelauselmat annetaan kuten tavalliseen lyhennettyyn käytäntöön kuuluu.*

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Ristisi kautta Sinä, Kristus, olet antanut meille vanhan sijaan uuden, katoavaisen sijaan ikuisen. Sinä olet käskenyt meidän otollisesti elää uutta elämää.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kun Sinut, kuvaamaton Kristus, oli kuvattavana ihmisenä suljettu hautaan, Sinä nousit ylös. Ovien ollessa lukittuina Sinä, Kaikkivoimallinen, tulit opetuslastesi luo.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Kristus, Sinä säilytit haavat, jotka olit vapaaehtoisesti kärsinyt meidän tähtemme, ja näytit ne opetuslapsillesi kunniakkaan ylösnousemisesi todistukseksi.

Katabasi

Tulkaa, juokaamme uutta juomaa, | ihmeellisesti vuodatettua, | ei hedelmättömästä kalliosta, | vaan Kristuksen haudasta, | josta on kuolemattomuuden lähde virrannut. || Kristus on meidän voimamme.

Hypakoe, 6. säv.

Vapahtaja, niin kuin Sinä tulit opetuslastesi keskelle | tuoden heille rauhan, | tule meidänkin luoksemme || ja pelasta meidät.

4. veisu***Irmossi***

Oi Kristus, suuri on huolenpitosi salaisuus, | sillä sen edeltä nähnyt jumalallinen Habakuk huudahti Sinulle: | Oi ihmisiä rakastava, || Sinä tulit kansaasi pelastamaan!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Sappea maistamalla Kristus korjasi esivanhempiemme kielletyn ahneuden seurauksen, ja kuin hunajaruukkuja Hän nyt tarjoaa heille valistusta ja ihanaa jumalyhteyttä.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Sinä, Kristus, iloitset, että Sinua etsitään, ja kehotat Tuomasta koskettamaan kylkeäsi vakuuttaaksesi maailman kolmantena päivänä tapahtuneesta ylösnousemuksestasi.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Oi Hyväntekijä, ammennettuaan keihään aukaisemasta jumalallisesta kyljestäsi, ehtymättömästä aarteesta, rikkautta, Didymos täyttää maailman viisaudella ja tiedolla.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Oi Tuomas, sinun autuasta puhettasi me veisuin ylistämme, sillä kun sinä koskit Häntä, ensimmäisenä armon täyttämänä hartaasti julistit, että Elämänantajaksi Jeesus on Jumala ja Herra.

Katabasi

Habakuk, joka saarnasi Jumalasta | seisokoon kanssamme valveilla | jumalallisella vartiolla | ja osoittakoon valoisan enkelin, | joka suurella äänellä julistaa: | Nyt on maailmalle pelastus tullut, | sillä Kristus, ollen kaikkivoimallinen, || on noussut kuolleista.

5. veisu

Irmossi

Yöstä aamuun kiiruhtaen me veisaamme ylistystäsi, Kristus, | joka olet Isän kanssa yhtä aluton ja meidän sielujemme pelastaja. | Oi ihmisiä rakastava, || anna maailmalle rauhasi!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kun Vapahtaja tuli murheellisten ystäviensä luo, Hän karkotti kaiken alakuloisuuden ja sai heidät karkeloimaan ylösnousemisen ilosta.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Todella ylistettävä on Tuomaan teko! Rohkeasti hän kosketti jumalallista tulta säteilevää kylkeä.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Sinä osoitit meille, miten Tuomaan epäusko synnytti uskoa. Ihmisiä rakastava Kristus, kaiken Sinä ohjaat hyväksemme.

Katabasi

Nouskaamme varhain aamulla | ja yrttien sijaan kantakaamme Herralle veisu, | niin me saamme nähdä Kristuksen, vanhurskauden Auringon, || josta elämä kaikille koittaa.

6. veisu

Irmossi

Oi ihmisiä rakastava, | minä rukoilen Sinua, | joka pelastit profeetan meripeudon vatsasta: || Nosta minutkin rikkomusteni syvyydestä!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Valtias, Sinä et hyljännyt epäuskon syvyyteen vajonnutta Tuomasta, vaan tarjosit kätesi tutkittaviksi.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Meidän Vapahtajamme sanoi: Tunnustelkaa ja nähkää, että kannan luuta ja lihaa. Olen muuttumaton.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Tuomas, joka ei ollut paikalla ensimmäisen kerran tullessasi, meidän Vapahtajamme, kosketti kylkeäsi ja löysi uskon ja tiedon.

Katabasi

Sinä, oi Kristus, astuit maan alimpiin paikkoihin | ja särjit ikuiset teljet, joitten takana olivat vangit, | ja kolmantena päivänä, niinkuin Joona valaskalasta, || nousit ylös haudasta.

Tuomaan sunnuntain kontakki, 8. säv.

Sinun tultuasi sisään ovien ollessa suljettuina | Tuomas tutkivalla kädellensä koski elämänantavaa kylkeäsi, oi Kristus Jumala, | ja niin muitten apostolien kanssa huusi Sinulle: || Sinä olet Herra ja minun Jumalani.

Tuomaan sunnuntain iikossi

Kuka varjeli opetuslapsen kättä palamasta, kun se tapasi Herran polttavan kyljen? Kuka antoi sille rohkeutta ja voimaa tunnustella tulista luuta? Hän, jota koskettiin, sillä jos ei kylki olisi antanut voimaa heikolle kädelle, kuinka se olisi voinut koskettaa kärsimyksiä, jotka olivat järkyttäneet taivaan ja maan? Tuomas sai armon koetella Kristusta ja huutaa Hänelle: Sinä olet Herra ja minun Jumalani.

Minean synaksarion jälkeen

Tänään, toisena pääsiäissunnuntaina, vietämme uudelleen Kristuksen ylösnousemisen juhlaa ja muistelemme, kuinka pyhä apostoli Tuomas kosketti Häntä.

Säkeitä: Jos ei kohdun eikä haudan lukko sinua estä, Vapahtaja, kuinka ovien lukko estäisi? Apostolisi Tuomaan esirukouksien tähden, Kristus meidän Jumalamme, armahda meitä. Amen.

7. veisu

Irmossi

Kun ihmisiä soiton kaikuessa kutsuttiin palvomaan kuvaa, | Daavidin lapset veisasivat isiensä tapaan Siionin virsiä | eivätkä totelleet hirmuvaltiaan häpeällistä käskyä. | Liekit he muuttivat kasteeksi veisatessaan: | Kiitetty olet Sinä, || meidän isiemme Jumala!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Tämä kirkas päivä on päivistä ensimmäinen, niiden hallitsijatar! Tänään sopii Jumalan uuden kansan riemuita! Peljättävästi se kantaa iankaikkisuuden merkkiä, tulevan kahdeksannen päivän kuvaa. Kiitetty olet Sinä, meidän ja isiemme korkeasti ylistetty Jumalamme!

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Ainoana rohkeana Tuomas Didymos teki epäuskoisella uskollaan meille hyvän työn ja hajotti uskovalla epäuskollaan synkeän tietämättömyyden kaikista maan ääristä. Itselleen hän satoi seppeleen sanoessaan: Sinä olet Herra! Kiitetty olet Sinä, meidän ja isiemme korkeasti ylistetty Jumalamme!

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Turhaan ei Tuomas epäillyt Sinun ylösnousemistasi, Kristus. Ei hän jättänyt asiaa sikseen, vaan kiiruhti todistamaan sen vastaansanomattomasti kaikille kansoille. Niin hän epäuskonsa kautta vakuutti kaikki ja opetti sanomaan: Sinä olet Herra! Kiitetty olet Sinä, meidän ja isiemme korkeasti ylistetty Jumalamme!

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Kun Tuomas painoi kätensä elämää virtaavaan kylkeesi, Kristus Vapahtaja, hän kauhuissaan tunsu Sinussa sekoittumatta yhdistyneiden kahden luonnon voiman ja huudahti uskoen: Sinä olet Herra! Kiitetty olet Sinä, meidän ja isiemme korkeasti ylistetty Jumalamme!

Katabasi

Hän, joka päästi nuorukaiset pätsistä, | tultuansa ihmiseksi kärsii niinkuin kuolevainen | ja kärsimyksillensä pukee kuolevaisen | kuolemattomuuden kauneuteen, | Hän – isien Jumala, || ainoa ylistetty ja suuresti kunnioitettu!

8. veisu

Irmossi

Veisuin ylistäkää Herraa, | joka varjeli nuorukaiset kuolemasta palavassa pätsissä | ja laskeutui heidän luokseen enkelin hahmossa. || Ylistäkää Häntä kaikkina aikoina!

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Valtias, vaikka Tuomas kaipasi riemullista ilmestymistäsi, hän oli ensin epäuskoinen, mutta saatuaan nähdä Sinut hän kutsui Sinua Jumalaksi ja Herraksi, jota me korkeasti ylistämme kaikkina aikoina.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Veisuin kiittäkää Herraa, joka kärsi Tuomaan epäuskon ja tarjosi kylkensä hänen kätensä tarkasti tutkittaviksi. Korkeasti ylistäkää Kristusta iankaikkisesti!

Liitelauselma: Me kiitämme Herraa, Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Sinun uteliaisuutesi, oi Tuomas, avasi meille kätketyn aarteen, sillä Jumalan innoittamalla kielelläsi sinä julistit Jumalasta ja lausuit: Veisuin kiittäkää ja korkeasti ylistäkää Kristusta iankaikkisesti!

Katabasi

Liitelauselma: Me kiitämme ja ylistämme ja kumarramme Herraa, || veisaten ja korkeasti kunnioittaen Häntä iankaikkisesti.

Tämä on valittu ja pyhä päivä, | ainoa, sabbattien kuningas ja herra, | juhlien juhla | ja riemujen riemu; | tänä päivänä kiittäkäämme || Kristusta iankaikkista!

Jumalansynnyttäjän kiitosvirttä ei veisata.

9. veisu

Irmossi

Sinua Jumalanäiti, joka olet kaikkia luotuja korkeampi, | valoisa lamppu | ja ihmeellinen kirkkaus, || me veisuin ylistämme.

Troparit

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Kristus, me ylistämme loistavan ja ylen kirkkaan päiväsi valaisevaa armoa, kun Sinä ihanan kauniina tulit opetuslastesi luo.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle.

Veisuin ylistämme Sinua, joka annoit heikon käden koskettaa kylkeäsi etkä sitä polttanut aineettoman jumalallisen olemuksesi tulella.

Liitelauselma: Kunnia... nyt...

Silmin näkemättä mutta sydämen rakkaudessa uskoen me veisuin ylistämme Sinua, Kristus Jumala, joka nousit haudasta.

Katabasi

Loista, Sinä, uusi Jerusalem, | loista kirkkaalla valolla, | sillä Herran kunnia | on ylitsesi koittanut. | Riemuitse nyt | ja ihastu, Siion, | ja Sinäkin, puhdas Jumalansynnyttävä, iloitse || Sinun Synnyttämäsi ylösnousemisesta!

Veisataan Pyhä on Herra, meidän Jumalamme ensimmäisellä sävelmällä.

Eksapostilariot, 3. säv.

Tuomas, tutki kädelläsi minun jäseniäni | äläkä epäile haavojani, | jotka olen sinun vuoksesi kärsinyt. | Ole yksimielinen opetuslasten kanssa || ja saarnaa minusta, elävästä Jumalasta! (*Kahdesti*)

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle.

Tuomas, tutki...

Liitelauselma: Nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Tänään tuoksuu kevät | ja uusi luomakunta karkeloi! | Tänään poistetaan ovien ja epäuskon salvat, | kun ystäväsi Tuomas huutaa: || Minun Herrani ja Jumalani!

Kiitospsalmit, 1. säv.

Kaikki, joissa henki on, kiittäkää Herraa. | Ylistäkää Herraa taivaista, | ylistäkää Häntä korkeuksissa. || Sinulle, Jumala, sopii ylistystä veisata. (Ps. 150:6; 148:1)

Ylistäkää Häntä, kaikki Hänen enkelinsä, | ylistäkää Häntä, kaikki Hänen sotajoukkonsa. || Sinulle, Jumala, sopii ylistystä veisata. (Ps. 148:2)

Kiitosstikiirat, 1. säv., prosomoion ”Oi maineikkaat marttyyrit”

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä Hänen voimallisista teoistansa, || ylistäkää Häntä, sillä Hänen herrautensa on suuri. (Ps. 150:2)

Sinä, Elämänantaja Kristus, | et särkenyt * haudan sinettejä * peljättävän ylösnousemisesi jälkeen. | Ovien ollessa lukittuina * tulit sisään kunniakkaitten apostoliesi luo | ja toit heille ilon || ja mittaamattomasta armostasi * annoit heille totuuden Hengen. (Kahdesti)

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä pasunan pauhulla, || ylistäkää Häntä harpuilla ja kanteleilla. (Ps. 150:3)

Sinä, Elämänantaja...

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä vaskirummuilla ja karkelolla, || ylistäkää Häntä kielisoittimilla ja huiluilla. (Ps. 150:4)

Tuomas, jota kutsutaan myös Didymokseksi, | ei ollut toisten opetuslasten seurassa, | kun Sinä, Herra, ilmestyit heille. * Sen tähden hän ei ylösnousemukseesi uskonut, | vaan lausui sinut nähneille: | Ellen pistä sormeani naulan jälkiin * ja Hänen kylkeensä, || en usko, * että Hän on ylösnoussut!

Liitelauselma: Ylistäkää Häntä helisevillä kymbaaleilla, ylistäkää Häntä kumisevilla kymbaaleilla. (Ps. 150:5) || Kaikki, joissa henki on, ylistäkää Herraa.

Kristus sanoi Tuomaalle: * Tutki mielesi mukaan. | Ojenna kätesi ja totea, * että minulla on luut ja maasta tehty ruumis. | Älä ole epäuskoinen, * vaan vakuuta toisillekin! | Ja Tuomas huusi: | Sinä olet minun Jumalani ja Herrani! || Kunnia olkoon ylösnousemisellesi!

Doksastikon, 6. säv.

Liitelauselma: Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle.

Kahdeksan päivää ylösnousemisesi jälkeen | Sinä, Jeesus Kuningas, | Isän ainosyntyinen Sana, ilmestyit opetuslapsillesi lukittujen ovien takana | ja annoit heille rauhasi. | Epäuskoiselle opetuslapselle Sinä näytit arpesi sanoen: | Tule, kosketa käsiäni, jalkojani ja puhdasta kylkeäni! | Ja vakuuttuneena hän huusi Sinulle: || Minun Jumalani ja Herrani, kunnia olkoon Sinulle!

Veisu Jumalansynnyttäjälle, 2. säv.

Liitelauselma: Nyt, aina ja iankaikkisesti. Amen.

Korkeasti siunattu olet Sinä, Jumalansynnyttäjä Neitsyt, | sillä Hän, joka Sinusta lihaksi tuli, vangitsi tuonelan, | kutsui jälleen Aadamin, kukisti kirouksen voiman, vapahti Eevan, | kuoletti kuoleman, ja me Hänen kauttansa eläviksi tulimme. | Sentähden me veisaten huudamme: | Kiitetty olet Sinä, Kristus, meidän Jumalamme, | näin suosiollinen meille. || Kunnia olkoon Sinulle.

Suuri ylistysveisu veisataan. Sitten:

Tuomaan sunnuntain tropari, 7. säv.

Oi Kristus Jumala, | Sinä, Elämä, nousit niinkuin aurinko ylös haudasta | sen ollessa sinetillä lukittuna | ja tulit, oi kaikkien ylösnousemus, | ovien suljettuina ollessa opetuslastesi eteen | ja heidän kauttansa uudistat meissä totuuden hengen || Sinun suuresta laupeudestasi.

Aamupalveluksen loppu tavan mukaan.

HETKET JA LITURGIA

Kaikissa hetkissä pääsiäisen päättäjäisjuhlaan saakka alkusiunauksen ja amenen jälkeen luetaan pääsiäistropari kolmesti ja Pyhä Jumala jne.

Kaikissa hetkissä Tuomaan sunnuntaina luetaan vain Tuomaan sunnuntain tropari ja kontakki.

Liturgiassa pääsiäisen päättäjäisjuhlan aattoon saakka alkusiunauksen ja amenen jälkeen veisataan pääsiäistropari kolmesti papiston ja kuoron kesken jaettuna siten kuin tapana on. Sitten suuri ektenia jne.

Liturgiassa saaton jälkeen Tuomaan sunnuntaina veisataan vain Tuomaan sunnuntain tropari, Kunnia... nyt... ja Tuomaan sunnuntain kontakki.

Tuomaan sunnuntain kontakki, 8. säv.

Sinun tultuasi sisään ovien ollessa suljettuina | Tuomas tutkivalla kädellänsä koski elämänantavaa kylkeäsi, oi Kristus Jumala, | ja niin muitten apostolien kanssa huusi Sinulle: || Sinä olet Herra ja minun Jumalani.

Liturgian lopussa pääsiäisen päättäjäisjuhlaan saakka Me näimme totisen Valkeuden sijaan veisataan pääsiäistropari kerran, ja päättäjäisjuhlasta eteenpäin helluntaiaaton aattoon saakka taivaaseenastumisen tropari. Täytyköön suomme veisataan tavalliseen tapaan. Pappi: Kunnia olkoon Sinulle..., johon kuoro vastaa veisaamalla pääsiäistroparin kolmesti.